

UNECE

Смернице за развој родно одговорних стандарда

Радна група за регулаторну
сарадњу и политике
стандардизације

Наслов оригинала

Guidelines on Developing Gender-Responsive Standards

Уредник

Татјана Бојанић

СМЕРНИЦЕ ЗА РАЗВОЈ РОДНО ОДГОВОРНИХ СТАНДАРДА

Издавач

Институт за стандардизацију Србије

Превод

Љубица Петровић

Лектура и коректура

Марија Милутиновић

Графичка обрада

Марија Станковић

Фотографија на корици

canva.com

Београд, 2023.

Овај рад је незванични превод за који издавач преузима пуну одговорност

Управни комитет за трговинске капацитете и стандарде

РАДНА ГРУПА ЗА РЕГУЛАТОРНУ САРАДЊУ И
ПОЛИТИКЕ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ (WP.6)

Смернице за развој родно одговорних стандарда

© 2022 United Nations

Слободан приступ овом раду омогућен је у складу са Creative Commons license креираном за међувладине организације, доступном на <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/igo/>

Издавачи морају уклонити лого УН из свог издања и креирати нови дизајн корица. Преводи морају имати следеће одрицање од одговорности: „Овај рад је незванични превод за који издавач преузима пуну одговорност”. Издавачи треба да пошаљу датотеку свог издања на адресу permissions@un.org.

Садржај ове публикације не одражава нужно ставове или политике Уједињених нација, Секретаријата ЕСЕ, Управног одбора за трговинске капацитете и стандарде или Радне групе за регулаторну сарадњу и политике стандардизације (WP.6).

Ова публикација представљена је на тридесет другом годишњем заседању UNECE Радне групе за регулаторну сарадњу и политике стандардизације (WP.6) као документ ECE/CTCS/WP.6/2022/9.

Ова публикација дизајнирана је и уређена под надзором Ланса Томпсона (Lance Thompson), службеника за економске послове и секретара Радне групе UNECE за регулаторну сарадњу и политике стандардизације (WP.6), уз помоћ Ојшина Кертиса (Oisin Curtis). Аутори и координатори садржаја су Мишел Паркоуда (Michelle Parkouda) и Габријел Вајт (Gabrielle White) а свој допринос су дали и Питер Довкинс, Мелиса Гибсон, Жанет Гурунг, Кејтлин Крафт-Бухман, Манша Марвах, Питер Морфи, Фиона О’Донован, Исан Усот и Данијел Смит (Peter Dawkins, Melissa Gibson, Jeanette Gurung, Caitlin Kraft-Buchman, Mansha Marwah, Peter Morfee, Fiona O’Donovan, Ihsan Öhsüt, Daniel Smith). Коначну верзију су прегледали Стефани Ејнон, Луси Хе и Реј Волш (Stephanie Eynon, Lucy He, Ray Walsh). UNECE WP.6 изражава захвалност свима који су допринели изради ове публикације.

Фотокопије и репродукције извода су дозвољене уз одговарајуће навођење.

Аутори фотографија: фотографије су из © Adobe Stock осим фотографија на стр. 2 и стр. 4 © Depositphotos

Ова публикација објављена је на енглеском, француском и руском језику.

Публикација Уједињених нација коју је издала Економска комисија Уједињених нација за Европу.

ECE/TRADE/472

e-ISBN: 978-92-1-002179-1

Предговор

Родна равноправност, укључујући пуно и ефективно учешће жена у доношењу одлука, кључна је за постизање Агенде за одрживи развој 2030. и неопходна основа за мирну, просперитетну и одрживу будућност за све. Кроз своју колекцију нормативних алата, иновативних инструмената заснованих на истраживању и кроз дугогодишњу моћ окупљања, UNECE промовише боље разумевање међусекторске природе родно осетљивих питања.

Стандарди дотичу све аспекте наших живота, кроз производе, процесе и услуге које свакодневно користимо. Као и у другим областима, постоје пристрасности у стандардизацији које мушкарце посматрају као типичне или репрезентативне за читаво друштво, а жене као посебне, што погрешно доводи до тога да су стандарди намењени свима, у ствари, стандарди дизајнирани за мушкарце. Недостатак родне одговорности у стандардизацији има штетне последице по добробит жена и девојчица, које су погоршане недостатком учешћа жена у процесу развоја стандарда.

Последњих година, UNECE ради са државама чланицама, колегама у међународним организацијама и телима за развој стандарда на унапређењу родне равноправности тако што идентификује и предлаже циљане акције за ублажавање утицаја родних предрасуда на стандарде; и бави се правичном заступљеношћу жена у изради стандарда.

Значајно је да је Иницијатива за родно одговорне стандарде UNECE (GRSI) радила на изради емпиријских решења (тј. смерница, приручника за обуку, радионица за изградњу капацитета) за борбу против родне дискриминације и структурних неједнакости. Поред истицања важности стандарда као средства за убрзавање оснаживања жена (циљ одрживог развоја 5), иницијатива подстиче све организације које развијају стандарде (SDO) да усвајају родну перспективу и укидају системске препреке за равноправност, које ограничавају учешће жена у развоју стандарда.

Публикација Смернице за развој родно одговорних стандарда унапређује агенду родне равноправности нудећи практичне кораке за успостављање родно осетљивих политика и пракси у приликом израде стандарда. Ове смернице идентификују препреке за већу заступљеност жена, побољшају репрезентативност и политике запошљавања и дају препоруке телима за стандарде која препознају вредност различитих гласова и промовишу веће укључивање жена.

Публикација такође даје конкретне савете за ажурирање садржаја стандарда како би се исправиле родне предрасуде.

Залажући се за јасне и одлучне акције за подршку мерама родне равноправности, UNECE препознаје оснаживање жена и суштински допринос жена у руководству као основне предуслове за постизање одрживије будућности.

Препоручујем ову публикацију свим заинтересованим странама и позивам заинтересоване стране да се укључе у активности GRSI и Радне групе за регулаторну сарадњу и политике стандардизације (WP.6). Уверена сам да ове иницијативе могу допринети подстицању иновативних, контекстуално заснованих решења, која државе чланице могу да искористе да обезбеде да жене и девојчице буду третиране једнако и оснажене да буду лидери у опоравку након пандемије.

Олга Алгајерова

Генерални подсекретар Уједињених нација
Извршни секретар Економске комисије
Уједињених нација за Европу

Шта су родно одговорни стандарди?

Родно одговорни стандарди су стандарди који признају различите потребе различитих полова и предузимају усклађене акције како би се осигурала ефикасност стандарда за све. Родно одговорни стандард није посебан стандард за различите полове, већ пре средство које обезбеђује да утицај стандарда

буде одговарајући и да обезбеђује праведну корист. Родна једнакост и њихова уравнотежена заступљеност у процесу развоја стандарда су од кључне важности за бољи одговор на приоритете свих полова, обезбеђујући да стандарди буду родно одговорни.

Родно одговорни стандарди обухватају и пол и род. Док неки погрешно користе ове термине наизменично, разумевајући разлику између појмова – „пол“ представља особине које су биолошки дефинисане, а „род“ друштвену и културну конструкцију која

дефинише очекивања за жене и мушкарце – утицај који оба појма могу имати на стандард је од кључне важности. Да бисмо демонстрирали овај утицај на одређени стандард, можемо размотрити пример штедњака.

Штедњаци на чврста горива (нпр. угаљ, органско ђубриво, итд.) и керозин главни су узроци загађења. Процењује се да је загађење у затвореном простору одговорно за 3,8 милиона превремених смрти годишње¹.

У свим културама, жене и деца су непропорционално погођени загађењем домаћинства. Због родних културних норми, жене често троше више времена на припрему хране, повећавајући њихову изложеност штетном загађењу. Штавише, истраживање је показало да због биолошких разлика загађење представља већу здравствену претњу за жене него за мушкарце². У случају шпорета, полне и родне разлике доводе жене у већи ризик.

2018. године Међународна организација за стандардизацију (ISO) објавила је нове смернице о шпоретима. Стандарди и смернице су кључни инструменти за решавање загађења ваздуха у затвореном простору и родно условљених утицаја небезбедних пракси кувања. Заједничке иницијативе, као што је сарадња између ИСО-а, Алијансе чистог кувања (Clean Cooking Alliance – CCA) (бивше Глобалне алијансе за чисте куваре) и Светске здравствене организације (СЗО), кључне су за промовисање употребе стандарда, попут оних које је развио ISO/TC 285 (Clean Cookstoves and Clean Cooking Solutions), а заједничке радионице омогућавају локалним стручњацима да прођу обуку о примени стандарда неопходних за испитивање штедњака и ублажавање небезбедних поступака.³

Ситуација са штедњацима није јединствена, у свим стандардима треба узети у обзир утицај пола и рода.

¹ Светска здравствена организација (СЗО) (2018). Загађење ваздуха и здравље у домаћинству. Доступно на: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/household-air-pollution-and-health>

² Clougherty, J. E. (2010). Све већа улога родне анализе у епидемиологији загађења ваздуха. Перспективе здравља животне средине, 118 (2), 167–176. Доступно на: <https://doi.org/10.1289/ehp.0900994>

³ Међународна организација за стандардизацију (2018). Објављено је ново упутство у серији о штедњацима. Доступно на: <https://www.iso.org/news/ref2335.html>

Зашто је род важан за стандардизацију?

Недостатак родне одговорности у стандардизацији има последице. Стандарди се често називају „невидљивом инфраструктуром“; они дотичу све аспекте наших живота, кроз производе, процесе, и услуге које користимо на дневној основи. Као резултат тога, када стандарди нису родно одговорни, утицај може бити истовремено и продоран и неидентификован. Када је последица очигледна, утицај се може одбацивати или погрешно протумачити као „блага непријатност“. Узмимо наизглед бенигни пример канцеларијске вентилације: док стандарди за вентилацију засновани на метаболизму мушкараца често остављају женама да се осећају хладно у канцеларији, утицаји се протежу изван личне удобности. Недавне студије показале су да ниже температуре негативно утичу на когнитивне способности и продуктивност жене.⁴ У вези с тим, имплементација стандарда који не задовољава потребе жена могла би довести до тога да предузеће буде мање конкурентно, продуктивно и профитабилно.

Недостатак родне одговорности у стандардизацији је такође питање живота и смрти. Жене имају 73 посто веће шансе да погину у саобраћајној несрећи од мушкараца јер су лутке за тестирање судара засноване на мушкој антропометрији.⁵ Међународна анализа Канадског савета за стандарде (SCC) показала је да су у 99 земаља стандарди повезани са смањењем ненамерних смртних случајева – за мушкарце.⁶ Жене не осећају исте користи од стандардизације.

Мера у којој стандарди не узимају у обзир род може се делимично илустровати кроз рад на мапирању стандарда са циљевима одрживог развоја Уједињених нација (SDG). Прелиминарно мапирање од стране SCC-а показало је да само 2 процента националних стандарда Канаде доприноси SDG-у 5.

Нису само жене те које су погођене недостатком родне одговорности у стандардизацији. Неуспех у заштити и подстицању доприноса жена – смањује породице, предузећа и земље.

⁴ Chang, T. Y. & Kajackaite, A. (2019). Битка за термостат: Пол и утицај температуре на когнитивне перформансе. PloS one, 14(5), e0216362. Доступно на: <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0216362>

⁵ Forman, J., Poplin, G. S., Shaw, C. G., McMurry, T. L., Schmidt, K., Ash, J. & Sunnevang, C. (2019). Токови аутомобилских повреда у савременом возном парку: путници везани појасом у фронталним сударима. Превенција саобраћајних повреда, 20(6), 607-612. Доступно на: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15389588.2019.1630825>

⁶ Parkouda, M. (2020). Када једна величина не штити све: Разумевање зашто је род битан за стандардизацију. Отава: Канадски савет за стандарде. Доступно на: <https://scc50ccn.ca/when-one-size-does-not-protect-all/>

Ко треба да **делује да би се побољшала родна одговорност** у стандардизацији?

Стандарде развијају комитети или групе стручњака – заинтересоване стране са знањем и искуством релевантним за одређени стандард или област.

Ови комитети могу бити под надзором међународних, националних или других тела различитих типова која се често називају организацијама за развој стандарда (SDO).

Надзорна тела и/или SDO-ови утврђују правила за учешће и процес који доносиоци стандарда морају да поштују. Надзорна тела, SDO-ови и доносиоци стандарда имају кључну улогу у обезбеђивању да стандарди буду родно одговорни.

Овај документ са упутствима има за циљ да појединачним доносиоцима стандарда и SDO-овима пружи неке од практичних алата потребних да могу да развијају родно одговорне стандарде и креирају процес развоја родно одговорних стандарда и окружење. Док препоруке могу да усвајају и SDO-ови и надзорна тела, што би свакако олакшало развој родно одговорних стандарда, то није предуслов за имплементацију; појединац или комитети/групе доносилаца стандарда такође могу примењивати препоруке.

Како доносиоци стандарда могу обезбедити да **стандарди и развој стандарда буду родно одговорни**?

Решавање родне неједнакости у стандардизацији захтева усклађену акцију свих страна. Претпоставка да је родна одговорност „женско питање“, а не основно људско право, може ограничити спектар решења која се разматрају. У ствари, истраживање је показало да начин на који је питање уобличено има утицај на решења која се сматрају ефикасним. Када се родна неједнакост ограничи на проблем оснаживања жена, решење је „поправити жене“.⁷ Међутим, родна неједнакост је системско питање које захтева структурне промене. У одељцима који следе пружићемо смернице за стручњаке за стандарде у два области које имају за циљ да побољшају родну осетљивост стандардизације:

- Како повећати заступљеност жена у техничким комитетима и обезбедити да процес развоја стандарда и састанци буду инклузивни како би се побољшали квалитет и родна одговорност стандарда.
- Како обезбедити да стандарди буду родно одговорни независно од родног састава одбора.

Декларација ЕЦЕ о родно одговорним стандардима препоручује да SDO-ови донесу родне акционе планове. Поседовање родног акционог плана који укључује ове две активности може помоћи да се истакне родна одговорност у развоју стандарда и стандарда. На пример, као потписник ЕЦЕ Декларације за родно одговорне стандарде и развој стандарда, Институт за стандарде и метрологију за исламске земље (SMIIC), који се углавном састоји од најмање развијених земаља и земаља у развоју, развио је циљани акциони план за решавање свог јединственог контекста.

Стратешки план SMIIC-а 2021–2030 укључује спровођење обуке посебно прилагођене женама експертима, као и објављивање искустава жена стручњака на друштвеним медијима како би се државе чланице подстакле да више жена стручњака делегирају за учешће у раду техничког комитета.

Као што је раније напоменуто, с обзиром на раширеност стандарда и мноштво SDO-ова, овај документ треба да буде широко применљив за различите кориснике и контексте. У наставку истичемо кључна разматрања и питања која могу помоћи корисницима да обезбеде да стандарди које развијају буду родно одговорни.

⁷ Kim, J. Y., Fitzsimons, G. M. & Kay, A. C. (2018). Оскудност у порукама повећава приписивање одговорности женама за родну неједнакост. Часопис за личност и социјалну психологију, 115(6), 974. Доступно на: <https://psycnet.apa.org/doiLanding?doi=10.1037%2Fpspa0000129>

Уравнотежена заступљеност

Организације за стандардизацију препознају важност тога ко је за столом када је у питању развој стандарда. Тела за стандарде обично постављају критеријуме за категорије заинтересованих страна које треба да буду заступљене у техничким комисијама. У SCC-у, на пример, препознаје се осам категорија интереса заинтересованих страна и комисије се процењују на основу тога колико су категорије добро заступљене⁸. Штавише, упутство које су развили ISO и Међународна електротехничка комисија (IEC) препоручује да „ниједна организација или категорија учесника не треба да доминира процесом развоја стандарда“, већ да мора постојати одговарајућа равнотежа интереса.⁹

Док су доносиоци стандарда препознали да на допринос стручњака техничког комитета могу утицати њихово искуство и улога у представљању одређеног сектора (нпр. владе, индустрије, итд.), чини се да се мање пажње придаје личним особинама ових стручњака и како то може утицати на њихов допринос. Међутим, постоје изузеци, Група за развој стандарда Савета Канаде за управљање шумама прецизира да имају представнике из одређених категорија заинтересованих страна који морају узети у обзир регионалну заступљеност, као и разноликост искустава и родну равнотежу.¹⁰

⁸ Канадски савет за стандарде (2021). Развој међународних стандарда: Преглед програма. Отава: Канадски савет за стандарде.

Доступно на: https://www.scc.ca/en/system/files/publications/SCC_POV_International-Standards-Development-Council_v1_2021-08-10.pdf

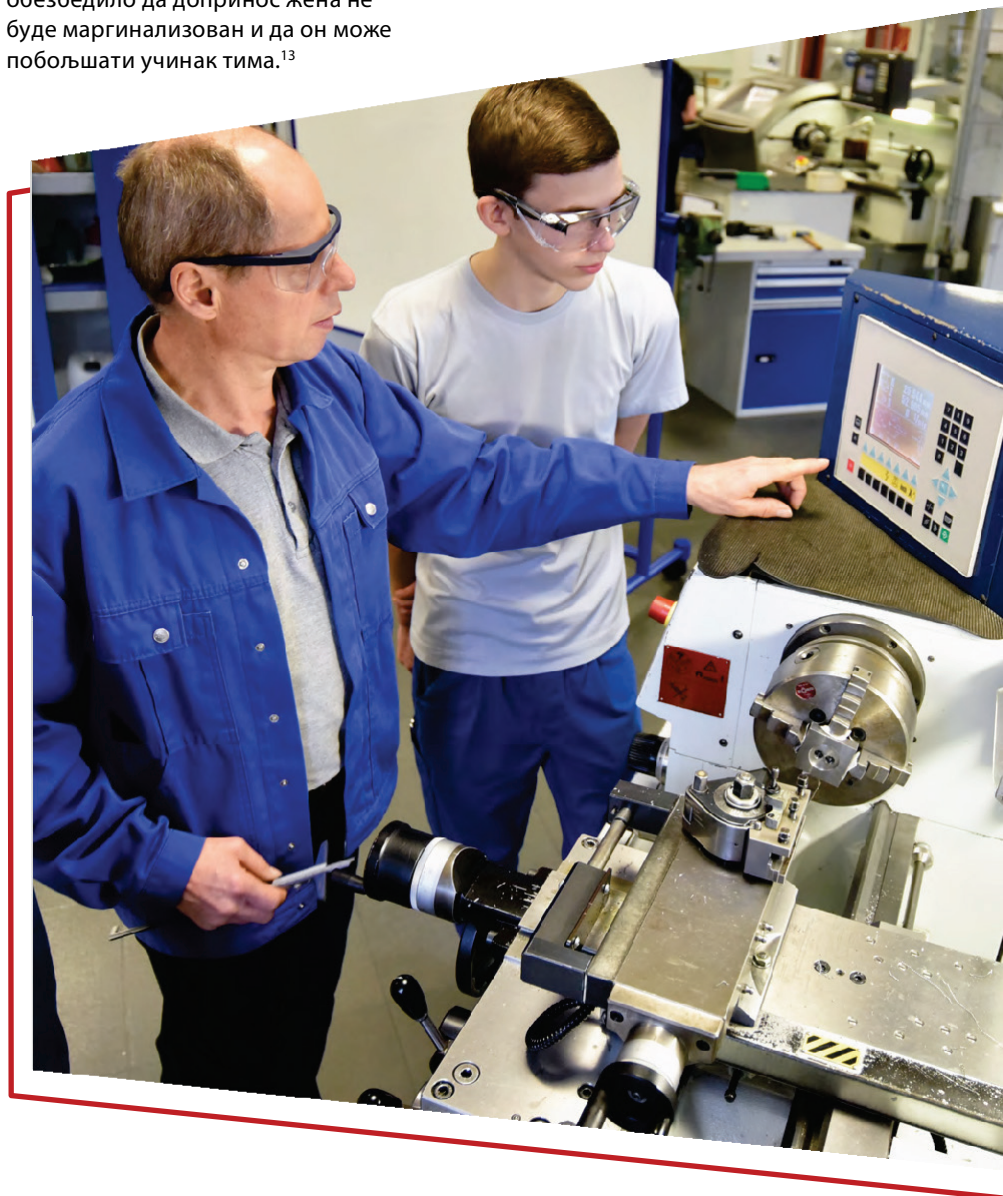
⁹ ISO/IEC (2019). Guide 59: ISO и IEC препоручене праксе за стандардизацију од стране националних тела. Switzerland: ISO/IEC. Доступно на: <https://www.iso.org/standard/71917.html>

¹⁰ Савет за управљање шумама. Група за развој стандарда за управљање шумама. Доступно на: <https://ca.fsc.org/ca-en>

Иако су свеобухватни разврстани подаци ретки, опште је познато да су жене недовољно заступљене у развоју стандарда. Године 2020. само 7 одсто председника техничких комитета у IEC-у биле су жене.¹¹ У Канади жене чине скоро половину радне снаге, а ипак их је само 24 одсто стручњака у канадским техничким комитетима при ISO-у и IEC-у. Важно је да постоје докази да је побољшана родна заступљеност повезана са повећаном родном одговорношћу за производе и услуге.¹² Сходно томе, да би се обезбедили родно одговорни стандарди и развој стандарда, организације треба да решавају родне неједнакости у учешћу у техничким комитетима.

Док технички комитети треба да теже родном паритету, истраживања показују да је неопходно најмање 30 одсто заступљености како би се обезбедило да допринос жена не буде маргинализован и да он може побољшати учинак тима.¹³

У следећем одељку ће се разматрати стратегије за повећање учешћа жена у стандардизацији и како да се омогући да доприноси жена не буду маргинализовани.

¹¹ Heß, P. (2020). SDG 5 и Родне неједнакости у стандардизацији: Емпиријски докази из Немачке. Одрживост, 12(20), 8699. Доступно на: <https://www.mdpi.com/2071-1050/12/20/8699>

¹² Fine, C., Sojo Monzon, V. & Lawford-Smith, H. (2020). Зашто је родна разноликост на радном месту важна? Правда, организационе користи и политика. Доступно на: <https://spssi.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/sipr.12064>

¹³ Видети на пример: Joecks, J., Pull, K., & Vetter, K. (2013). Родна разноликост у сали за састанке и учинак фирме: Шта тачно чини критичну масу? Часопис за пословну етику, 118(1), 61-72. Доступно на: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-012-1553-6>

Регрутовање

Схватање да је мање вероватно да жене (i) волонтирају у професионалном окружењу¹⁴ и (ii) предложе их њихови послодавци да учествују у професионалним окружењима,¹⁵ процеси „које воде експерти волонтери“ које користе многи SDO-ови могу деловати као препрека већем ангажовању жена и појачати постојећу неравнотежу у техничким комитетима.

¹⁴ Fyall, R. & Gazley, B. (2015). Примена теорије друштвених улога на род и волонтирање у професионалним удружењима. VOLUNTAS: Међународни часопис добровољних и непрофитних организација, 26(1), 288–314. Доступно на: <https://doi.org/10.1007/s11266-013-9430-1>

¹⁵ MacPhail, F. & Bowles, P. (2009). Друштвена одговорност предузећа као подршка волонтерима-запосленима: Утицаји, родне загонетке и импликације политике у Канади. Часопис за пословну етику, 84(3), 405. Доступно на: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-008-9716-1>

SDO-ови и национална тела за стандарде (NSB) могу предузети значајне мере за повећање учешћа жена како би побољшали родну равнотежу у комитетима и подстакли родну осетљивост у развоју стандарда. Конкретно, они могу, према потреби:

ПОДСТАЋИ ЖЕНЕ ДА СЕ ПРИЈАВЕ:

Приликом регрутовања жена, битан је избор формулације. Истраживање је показало да начин на који је оглас за посао уобличен може утицати на склоност жена да се пријаве.¹⁶ Слично томе, ако SDO или NSB желе да ангажују више жена за своје техничке комитете, требало би да се обрате експлицитно. Оглашавачи за посао су скренули пажњу на чињеницу да жене имају тенденцију да строже гледају на захтеве посла од мушкараца, што смањује број жена које се пријављују. Као одговор на то, неке организације су додале експлицитан језик како би подстакле жене да се пријаве чак и када не испуњавају све услове за посао.

АНГАЖОВАТИ ВЕЋИ БРОЈ ЖЕНА:

Када желе да идентификују квалификоване жене, SDO-ови ће можда морати да ангажују више жена да би постигли родно уравнотеженији одбор.

ТРАЖИТИ ЖЕНЕ:

Када организације идентификују појединце за учешће у стандардизацији, ако жене нису укључене, питајте организацију: „Да ли имате квалификоване жене које могу да учествују?”

ТРАЖИТИ МИШЉЕЊЕ ЖЕНА:

Ако жене нису у могућности да се обавезу да ће директно учествовати у комитету, представници комитета треба да предузму кораке да поделе одговарајућу документацију са женама, на њиховом радном месту, да траже њихов допринос, посебно током фаза јавних консултација и дајући резиме тих консултација, када је то могуће.

ТРАЖИТИ МИШЉЕЊЕ ЖЕНСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА:

Проактивно тражење представника или прилога од релевантних женских организација може помоћи у уочавању и попуњавању празнина у знању. Ове организације могу бити значајан ресурс за изградњу разумевања специфичних импликација родних разлика релевантних за предметну област.

ПРАТИТИ НАПРЕДАК:

Побољшање неће бити видљиво ако SDO/NTC не прате ниво учешћа жена и сходно томе не прате напредак. Тренутно не постоји довољно информација о учешћу жена у развоју стандарда. Морају се прикупити и пратити опсежни подаци током времена како би се проценио напредак.

Могуће је значајно повећати учешће жена циљаним напорима. British Broadcasting Corporation (BBC) представљена је као модел све веће заступљености жена. Жене су недовољно заступљене у медијима: у преко 100 земаља 2019. године, само 24 одсто стручњака за предметну тему о којој су медији интервјуисали биле су жене.¹⁷ У пројекту BBC-ја 50:50, 78 процената програма укључених у пројекат постигло је родну равнотежу са својим сарадницима након најмање 2 године.¹⁸ Могуће је повећати заступљеност жена кроз такву усклађену акцију.

¹⁶ Wille, L. & Derous, E. (2018). Када вас понуде за посао одбијају: како захтеви у огласима за посао могу уместо да привлаче, да одвраћају високо квалификоване жене, 79(7), 464-475. Доступно на: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11199-017-0877-1>

¹⁷ Macharia, S. (2020). Global Media Monitoring Project (GMMMP). Ко прави вести? Доступно на: https://whomakesthenews.org/wp-content/uploads/2021/07/GMMMP2020.ENG_FINAL20210713.pdf

¹⁸ BBC (2020). BBC наставља глобално ширење пројекта 50:50 који помаже у повећању заступљености жена у медијима. Доступно на <https://www.bbc.co.uk/mediacentre/latestnews/2020/50-50>

Инклузивни састанци

Повећана заступљеност жена у развоју стандарда кроз инклузивније и циљано запошљавање мора бити праћена промоцијом учешћа кроз инклузивно окружење и инклузивни процес развоја стандарда. Недавна истраживања су показала да иако се радни обрасци жена и мушкараца нису разликовали, жене нису напредовале истом брзином као њихове мушке колеге. Другим речима, понашање жена није било проблем, већ начин на који се према женама поступа. Конкретно, истраживачи су закључили да је „родна неједнакост последица пристрасности, а не разлика у понашању”.¹⁹ Питање није како се жене и мушкарци понашају, већ како се те радње доживљавају.

¹⁹ Turban, S., Freeman, L. & Weber, B. (2017). Истраживање је користило сензоре да покаже да се према мушкарцима и женама на послу поступа другачије. Harvard Business Review, 23. Pp. 4. Доступно на: <https://mitechnews.com/sbam/study-uses-sensors-determine-men-women-treated-differently-work/#:~:text=The%20study%2C%20published%20by%20Harvard%20Business%20Review%2C%20revealed,various%20seniority%20levels%20in%20a%20large%20business%20office>

Стога је важно разумети како пристрасност, перцепција и понашање које из њих произлази могу поткопати способност жена да у потпуности допринесу развоју стандарда. Постоје три области на које доносиоци стандарда треба да обрате пажњу:

ДОПРИНОСИ:

Истраживања су показала да жене у групним поставкама доприносе пропорционално мање од мушкараца.²⁰ Током пандемије COVID-19, када су се многи радници пребацили на рад од куће и виртуалне састанке, истраживачи су утврдили да је 45% жена пословних лидерки изјавило да има потешкоћа да говори на виртуалним састанцима.²¹ Учешће жена у стандардизацији неће дати толико користи ако оне нису у стању, из било ког разлога, да у потпуности дају свој допринос.

ПРЕКИДАЊА:

Иако жене мање говоре на састанцима, и мушкарци и жене прецењују допринос жена дискусији. Ово погрешно тумачење је повезано са прекидањем жена када говоре више од мушкараца. Већа склоност ка томе да се жене прекидају више него мушкарци показала се у различитим окружењима, укључујући и усмене аргументе Врховног суда²² и за кандидате за посао у инжењерству. Будући да се прекидања могу посматрати и као показатељ доминације, прекидања могу нарушити перцепцију о стручности жена и подривати њихову способност да учествују на процес развоја стандарда.

²⁰ Karpowitz, C. F., Mendelberg, T. & Shaker, L. (2012). Родна неједнакост у дијалошком учешћу. *American Political Science Review*, 106(3), 533-547. Доступно на: <https://www.cambridge.org/core/journals/american-political-science-review/article/gender-inequality-in-deliberative-participation/CE7441632EB3B0BD21CC5045C7E1AF76>

²¹ Marchant, N. (2021). Због чега жене не говоре на Zoom састанцима – и зашто је то проблем. *World Economic Forum*. Доступно на: <https://www.weforum.org/agenda/2021/01/women-gender-equality-workplace-meetings/>

²² Feldman, A. & Gill, R. D. (2019). Динамика моћи у усменим аргументима Врховног суда: Вежа између рода и прекидања justice-to-justice. *Justice System Journal*, 40(3), 173-195. Доступно на: <https://doi.org/10.1080/0098261X.2019.1637309>

НЕУВАЖАВАЊЕ И ПОТЦЕЊИВАЊЕ:

Стандарди су традиционално област у којој доминирају мушкарци. Важно је то признати, јер истраживања су показала да претпоставка да су жене мање компетентне у окружењима у којима доминирају мушкарци остаје распрострањена – чак и ако је само на подсвесном нивоу.²³ Ова претпоставка резултира тиме да жене морају да дају боље резултате од мушкараца да би биле препознате као једнако компетентне. У ствари, у једној експерименталној студији, академици у области биологије, хемије и физике су оценили резиме са мушким именом као компетентнији од идентичних резимеа када су била приписана жени.²⁴ Потцењивање стручности жена у комитетима за доношење стандарда додатно ће нарушити њихову способност да значајно допринесу развоју стандарда, што ће заузврат негативно утицати на квалитет стандарда.

Значајно је да ове три појаве могу створити негативне повратне информације. Ако вас често прекидају или су ваши доприноси умањени, мање је вероватно да ћете проговорити. Стога је важно препознати проблематично понашање и рано интервенисати. Заправо, прекиди на почетку састанка постављају тон који одржава родну неједнакост међу равноправним статусима када се не контролише.²⁵

Важно је напоменути да је негативно понашање које може да спречи жене да у потпуности допринесу састанцима и процесу развоја стандарда често резултат несвесне пристраности. Несвесне пристраности коју показују и мушкарци и жене. Препознавањем чињенице да несвесна пристраност може да утиче на динамику састанка, председавајући и учесници могу да предузму свесне кораке да би ублажили негативне ефекте несвесне пристраности.

Пре састанака, неопходно је да нови чланови разумеју шта се од њих очекује. Пружање обуке и/или менторства новим женама, мушкарцима и стручњацима за род у комитету омогућиће њихово ефикасније учешће. Чланови који су упознати са процесом и историјом активности вероватно ће се осећати пријатније у учешћу и допринесу. Организације за доношење стандарда треба да размотре посебну обуку за нове чланове и друге начине као што је менторски програм који би био осмишљен тако да се нови чланови осећају пријатније и спремније за учествовање. NSB-ови и SDO-ови треба да размотре и пружање обуке члановима техничких комитета како би подigli на виши ниво њихову стручност и разумевање важности узимања у обзир рода у развоју стандарда.

²³ Blair-Loy, M., Rogers, L. E., Glaser, D., Wong, Y. L., Abraham, D. & Cosman, P. C. (2017). Пол у инжењерским одељењима: Постоје ли родне разлике у прекидањима у разговорима о академском послу?. *Social Sciences*, 6(1), 29. Доступно на: <https://www.mdpi.com/2076-0760/6/1/29>

²⁴ Moss-Racusin, Corinne A., John F. Dovidio, Victoria L. Brescoll, Mark J. Graham, and Jo Handelsman. "Суптилне родне пристрасности Факултета науке фаворизују мушке студенте." *Зборник радова Националне академије наука Сједињених Америчких Држава* 109 (2012): 16474–79. Доступно на: <https://www.pnas.org/doi/10.1073/pnas.1211286109>

²⁵ Cannon, B. C., Robinson, D. T. & Smith-Lovin, L. (2019). Како се бавимо родом? Прожимање као превише причања и упадање у реч, 5, 2378023119849347. Доступно на: <https://doi.org/10.1177/2378023119849347>

ТОКОМ САСТАНАКА:

- Утврдите основна правила, као што су непрекидање других, одређено трајање говора како би се обезбедила праведна расподела времена и подизање руке да би се добила реч. Проактивно реагујте на кршење правила у раној фази како бисте поставили очекивања.
- Обратите пажњу на то ко говори. Ако постоји неравнотежа у томе ко диже руку и говори, решите то. То се може урадити тако што поставите појединце по страни и тражите од њих да говоре више или мање. Друга опција је да обиђете просторију и обезбедите да сви имају прилику да говоре.
- Обезбедите алтернативне начине да допринесете дискусији, то може бити путем анкетирања у реалном времену или подстицањем чланова да доставе коментаре унапред или после састанка.
- Имајте на уму тајни (кодирани) језик, да ли су жене описане као агресивне због понашања које би се код мушкарца сматрало самоувереним? Забрињавајуће је да ово одржава стереотипе који оправдавају одбацивање или умањивање доприноса жена. Будите спремни да доведете у питање језик који се користи да разјасните намере говорника и омогућите им да се исправе.
- Појачајте гласове, појачајте/поновите вредне коментаре и одајте признање сараднику.
- Поделите канцеларијске послове, често је на женама да воде рачуна о више административним задацима. Размислите о томе да пратите ко извршава ове активности и осмислите стратегију за ротирање.

Развој стандарда се ослања на групе појединаца који деле своје знање и стручност користећи приступ консензуса за постизање решења. Стварањем окружења пуног поштовања, где свако може у потпуности да учествује и да се његов глас чује, сви ће имати користи. Учешће неће бити ограничено на оне најгласније, а стандард ће бити резултат колективне мудрости групе како би се обезбедило одрживије решење за кориснике стандарда и оне на које утиче његова употреба.

Заступљеност је важна, али није потпуно решење

Учесници у развоју стандарда обично потичу од радне снаге неке земље. Глобално, мушкарци су чешће радна снага него жене (75 процената у односу на 49 процената).²⁶ Штавише, дистрибуција жена у радној снази је погрешно представљена по секторима. Широм света, жене су презаступљене у два сектора, здравству/социјалној помоћи (75 процената) и образовању (65 процената), али су недовољно заступљене у комуналној делатности (21 проценат), транспорту (17 процената), рударству (12 процената) и грађевинарству (8 процената) међу осталим секторима.²⁷ Сходно томе, чак и уз ефикасне стратегије запошљавања и на инклузивним састанцима, неке групе за развој стандарда могу и даље имати изазов да унапреде заступљеност жена. Штавише, док је повећано учешће жена у њиховој стручности у предметима важан корак ка побољшању родне одговорности у стандардизацији, то није лек за све.

Жене такође могу бити пристрасне према женама. У ствари, Уједињене нације извештавају да је проценат жена које имају неки облик родне пристрасности глобално 86 процената, у поређењу са 90 процената мушкараца. С обзиром на то да и мушкарци и жене могу бити пристрасни према женама, можда није изненађујуће што су истраживања показала да чак и у професијама у којима је заступљеност жена побољшана, родна пристрасност и даље постоји²⁸, уз тенденцију да је непрестано одржавају они који мисле да не постоји.

²⁶ Међународна организација рада (ILO) (2022). Родни јаз у запошљавању: Шта кочи жене?

Доступно на: <https://www.ilo.org/infostories/en-GB/Stories/Employment/barriers-women#gender-gap-matters>

²⁷ Светски економски форум (2021). Извештај о глобалној родној неједнакости 2021: Извештај о увиду. Светски економски форум.

Доступно на: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2021.pdf

²⁸ Vegenu, C. T., Ryan, M. K., Moss-Racusin, C. A. & Ravetz, G. (2020). У неким професијама, жене су постале добро заступљене, али родна пристрасност и даље постоји – настављају је они који мисле да се то не дешава. Science Advances, 6(26), eaba7814. Доступно на: <https://doi.org/10.1126/sciadv.aba7814>

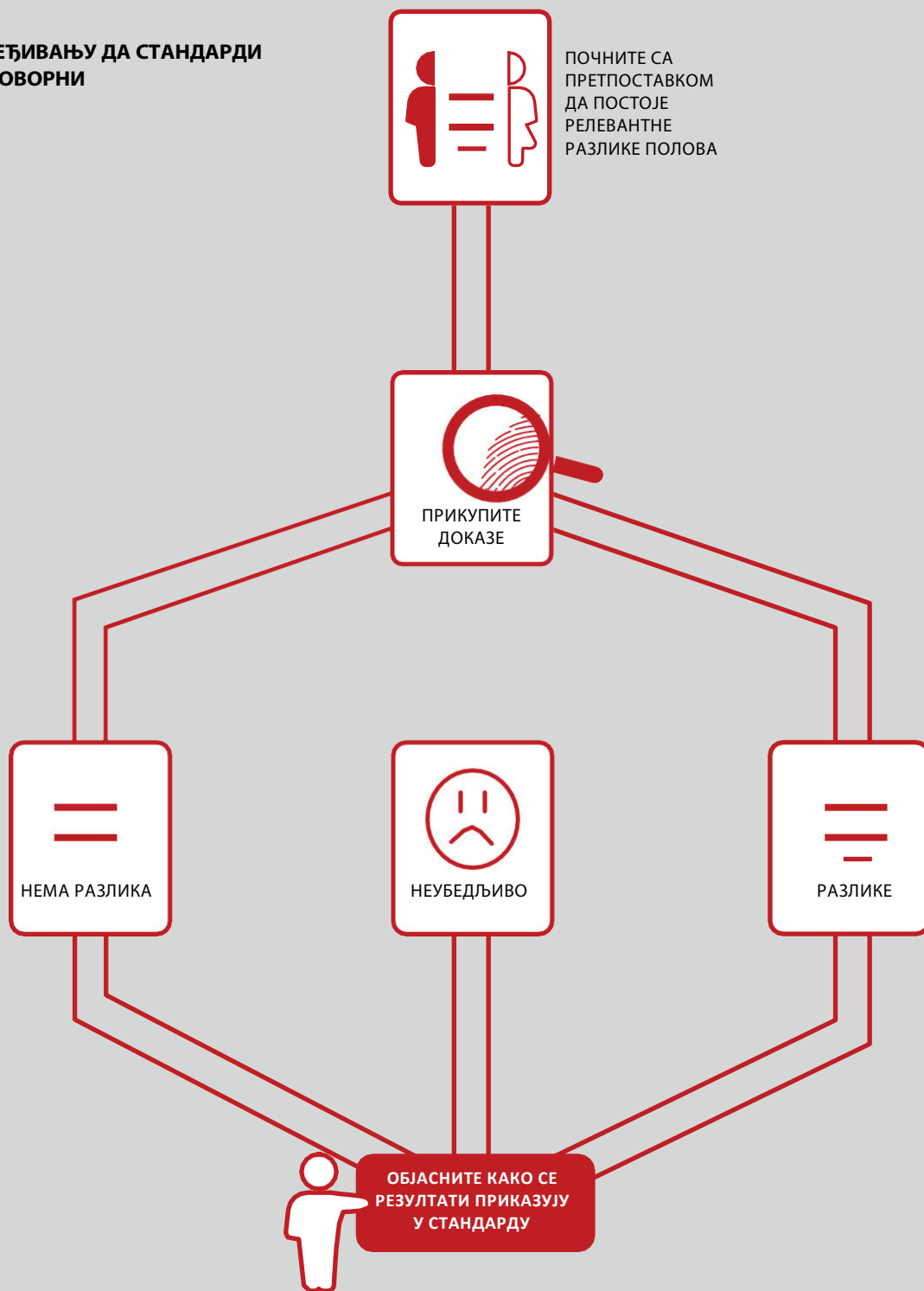

Према томе, када има више жена за столом не мора нужно да значи да имате родну експертизу. Сходно томе, без обзира на број жена у комитету за развој стандарда, и независно од потенцијалних слепих тачака или пристрасности комитета, постоје кораци које комитети могу предузети како би могли да стварају родно одговорне стандарде.

У следећим одељцима наводимо три корака које комитети могу предузети: (i) почети са претпоставком да су родне разлике релевантне за садржај стандарда; (ii) прикупити доказе за квантификацију и разјаснити утицај тих родних разлика на стандард; и (iii) предузети циљане мере за ублажавање утицаја родних разлика на стандард (видети слику испод). Када се примене, ови кораци могу значајно побољшати родну осетљивост у стандардизацији.

КОРАЦИ У ОБЕЗБЕЂИВАЊУ ДА СТАНДАРДИ БУДУ РОДНО ОДГОВОРНИ

Извор: ЕСЕ.

Претпоставимо да постоје родне разлике релевантне за садржај стандарда

Да би се осигурало да стандарди буду родно одговорни, неопходно је почети са претпоставком да постоје родне разлике неодојиве од стандарда који се развија и да ће те разлике имати значајне импликације. У стандардизацији, као у другим областима, мушкарци су често подразумевани, то се назива андроцентризмом. Истраживања су показала да су мушкарци и жене пристрасни у поимању мушкараца као типичних или репрезентативних, а да жене то нису, већ су маргинализоване, што погрешно доводи до тога да ствари које треба да буду дизајниране за „сваког и било ког“ буду, у ствари, стандарди дизајнирани за мушкарце.²⁹ Важно је напоменути да ова пристрасност не указује на одбојност или веровање у супериорност мушкараца, већ на тенденцију да се увек мушкарци асоцијативно повезују са прототиповима човека а жене не.³⁰

Да би решили ову пристрасност, креатори стандарда би требало да почну са претпоставком да постоје родне разлике које ће имати импликације на стандард. Експлицитним разматрањем како стандард утиче – директно и индиректно – на мушкарце и жене, дечаке и девојчице, а не само на људе, доносиоци стандарда могу смањити вероватноћу израде стандарда за људе који су само мушкарци, а потенцијално чак и само подскуп мушкараца.

Да би разумели утицај стандарда на мушкарце, жене, дечаке и девојчице, доносиоци стандарда треба да размотре низ питања, као што су:

- Како стандард утиче на различите мушкарце, жене, дечаке и девојчице? Да ли на њих директно утиче? Има ли индиректних или нежељених ефеката?
- Које су претпоставке направљене у стандарду? Која су ограничења тих претпоставки?
- Да ли стандард предвиђа и решава ко би могао да користи или примењује стандард и да ли је подједнако ефикасан за различите мушкарце и жене? Како ће мушкарци и жене користити производ, процес или услугу наведене у стандарду? Да ли ће производ, процес или услуга у стандарду бити флексибилни да би се прилагодили разликама у величини, снази, расту итд. корисника?
- Како ће на мушкарце и жене утицати када други употребљавају производ, процес или услугу који су стандардизовани?

• Жене и мушкарци нису хомогене групе, нису сви исти, има ли даљих модификација које је потребно извршити како би се осигурала погодност за различите жене и мушкарце?

• Да ли је стандард довољно флексибилан да омогући корисницима да га прилагоде различитим искуствима и потребама свих жена и мушкараца (нпр. на основу старости, културе, расе, образовања итд.)?

Примена родног аспекта на развој стандарда може довести до поновне процене, при чему је утврђено за ствари за које се претпостављало да су родно неутралне да имају родне импликације. Рашчишћавање снега у Шведској је класичан пример индиректних родних утицаја политике. Град Карлскога је предузео програм родне равноправности и најмање један члан особља се нашалио да пол неће бити разматран при чишћењу снега.³¹ Међутим, како су то даље разматрали, схватили су да има утицаја на пол. Одређивање приоритета и редослед по којем су области чишћене од снега утицали су различито на мушкарце и жене. То је зато што мушкарци и жене користе различите начине и руте превоза. Променом праксе чишћења снега град је имао користи од веће приступачности за све и смањење хоспитализације.³² Родне разлике нису увек очигледне, важно је размислити о импликацијама производа, процеса или услуге да бисте видели како то може, чак и ненамерно или индиректно, утицати на мушкарце и жене.

²⁹ Bailey, A. H., LaFrance, M. & Dovidio, J. F. (2019). Да ли је човек мера свих ствари? Друштвени когнитивни приказ андроцентризма. Преглед личности и социјалне психологије, 23(4), 307-331. Доступно на: <https://doi.org/10.1177/1088868318782848>

³⁰ Bailey, A. H., LaFrance, M. & Dovidio, J. F. (2020). Имплицитни андроцентризам: Мушкарци су људи, жене су родне. Journal of Experimental Social Psychology, 89, 103980. Доступно на: <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2020.103980>

³¹ Укључити пол. Родно равноправно чишћење снега у Карлској (2014). Преузето 23-08-2021 са <https://www.includegender.org/genderequality-in-practice/plan-and-urban-development/gender-equal-snow-clearing-in-karlskoga/>

³² Ibid.

Иако је потребно узети у обзир родну осетљивост свих стандарда, развијени су циљани стандарди или су у процесу развоја, да би се решавало питање родне равноправности. А ти стандарди такође играју важну улогу. Један од првих таквих стандарда је W+ стандард организације Жена за промене у пољопривреди и управљању природним ресурсима (WOCAN).³³ Стандард је предвиђен да квантификује оснаживање жена и пружа пут за улагање у предузећа којима управљају жене. И у 2021. години ISO је објавио споразум међународне конференције (IWA) о дефинисању предузећа у власништву жена и предузећа које воде жене. Ови циљани стандарди се баве важним празнинама у родној равноправности. Међутим, да би се стандарди бавили системским и свеprisутним родним неједнакостима и пристрасностима, не можемо се ослањати искључиво на ограничен број циљаних стандарда, већ се то може решити једино обезбеђивањем да сви стандарди буду родно одговорни.

³³ Жене у организовању промена у пољопривреди и управљању природним ресурсима (WOCAN). W+ стандард. Доступно на: <https://www.wplus.org/about-the-w-standard/>

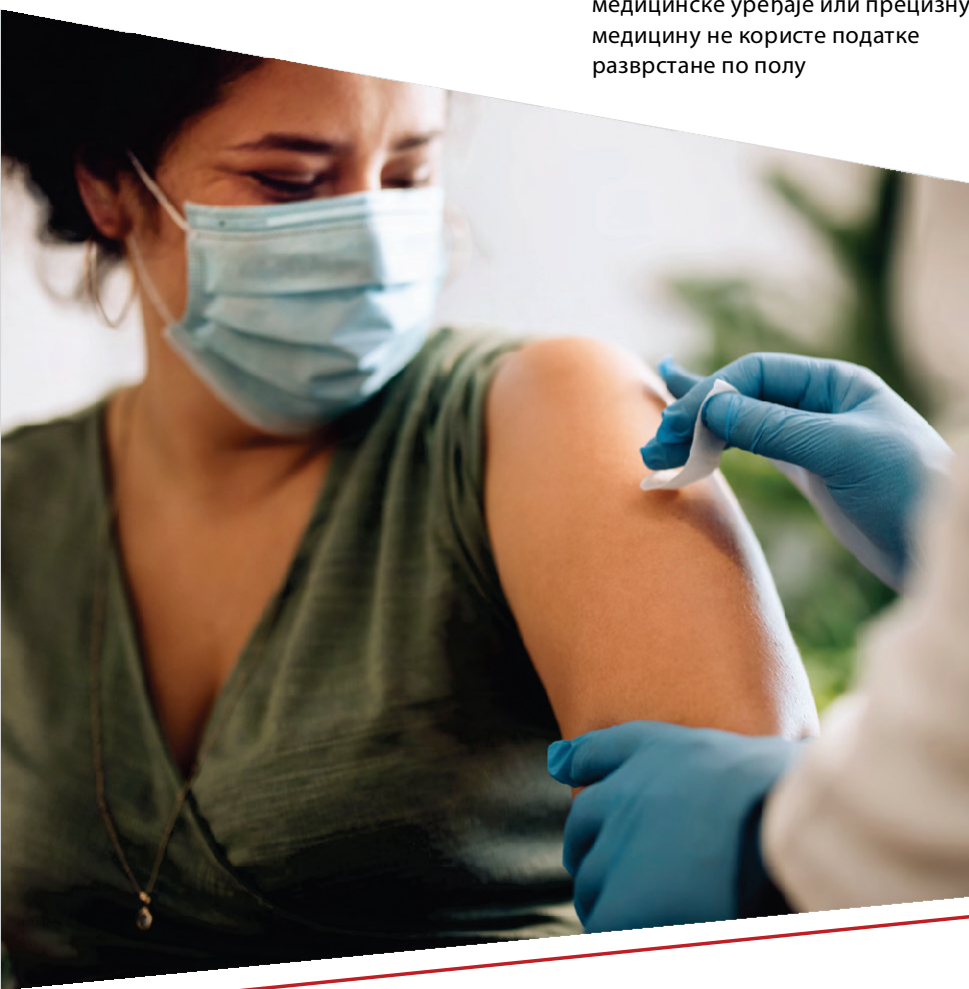
Прикупити доказе

Пробна питања, као што су она претходно наведена, од суштинског су значаја за идентификовање постојања родних питања која треба узети у обзир у стандардима који се развијају. Међутим, за утврђивање тачне природе родних импликација и њиховог ефикасног решавања потребни су знање, стручност, репрезентативни/инклузивни подаци, а посебно подаци разврстани по полу.

Доносиоци стандарда треба да обезбеде да подаци које користе укључују и у довољној мери представљају жене. Подаци разврстани по полу омогућавају доносиоцима стандарда да идентификују родне разлике које се могу приписати физичким разликама и/или родним улогама које треба размотрити како би се осигурала ефикасност стандарда за све кориснике. На пример, пол и род су препознати као важне детерминанте здравља.³⁴ Сходно томе, ако стандарди за медицинске уређаје или прецизну медицину не користе податке разврстане по полу

који узимају у обзир улогу рода, то може довести до тога да пацијенти, тј. жене буду стављене у ризичну ситуацију. Пандемија COVID-19 илуструје важност разврстаних података за разумевање утицаја стандарда. Током пандемије било је извештаја да су здравствене раднице биле у већем ризику од заразе COVID-ом јер су стандарди за личну заштитну опрему више одговарали мушкарцима него женама.³⁵

Добијање репрезентативних, инклузивних података разврстаних по полу може представљати изазов у многим областима. Када је то случај, доносиоци стандарда ће морати да одлуче да ли имају способности и капацитета за прикупљање додатних података. Ако то није могуће, врло је важно да се потврде ограничења података у стандарду и да се тврдње јасно изразе.

³⁴ Cirillo, D., Catuara-Solarz, S., Morey, C., Guney, E., Subirats, L., Mellino, S., ... & Mavridis, N. (2020). Полне и родне разлике и пристрасности у вештачкој интелигенцији за биомедицину и здравствену заштиту. NPJ digital medicine, 3(1), 1-11. Доступно на: <https://doi.org/10.1038/s41746-020-0288-5>

³⁵ Видети на пример: CDC (2020). Карактеристике здравственог особља са COVID-19 – САД, од 12. фебруара до 9. априла, 2020, Weekly / April 17, 2020 / 69 (15); 477–481. Доступно на: <https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/69/wr/mm6915e6.htm>; Algayeva, O. and El-Yassir, A.A. (2020). Op-ed: Стандарди за личну заштитну опрему морају одговорити на потребе жена како би осигурали безбедност свих радника на првој линији током COVID-19 пандемије, UN Women. Доступно на: <https://eca.unwomen.org/en/news/stories/2020/5/op-ed-personal-protective-equipment-standards-must-respond-to-womens-needs>.

Предузмите експлицитну акцију

Након утврђивања да ли постоје родне разлике које имају импликације које треба узети у обзир при изради стандарда, од виталног је значаја да се ове информације саопште транспарентно. Конкретно, стандард треба да се односи на следеће:

- Како су процењене родне импликације (тј. да ли су коришћени подаци разврстани по полу, постојећа истраживања итд.).
- Какав је био резултат процене (тј. нема разлика, разлика, неуверљиво).
- Које акције су предузете да би се обезбедила родна одговорност стандарда.

Чак и у случајевима када родне импликације нису идентификоване, или када су докази били неуверљиви, анализа ће побољшати перформансе стандарда јер ће разумевање потенцијалних ограничења омогућити прикладнију или ефикаснију употребу. Ако нису идентификоване родне разлике, корисници могу имати поверења да и мушкарци и жене могу ефикасно да користе стандард, а сви на које утиче његова употреба могу очекивати еквивалентне исходе. Ако су докази неуверљиви, корисници могу да искористе своје дискреционо право у вези са потребом да изврше нека прилагођавања када користе стандард. Потврђивање да је анализа родних импликација за стандард била неуверљива такође може да подстакне додатне акције које ће на крају довести до уверљивијих доказа о родним импликацијама за тај стандард.

Коначно, у случајевима када постоје родне импликације, експлицитно описивање онога што постоји и било каквих потенцијалних модификација које се захтевају, као резултат ће такође повећати поверење корисника и избећи потенцијално штетне претпоставке и утицаје. Размотрите, на пример, стандард за ручне алате који наводи да је потребан чврст стисак да би се избегао повратни удар. Снага држања варира у зависности од пола и старости, између осталих фактора. Чврст стисак за 25-годишњег

човека значајно је различит од чврстог стиска 45-годишње жене. У недостатку информација о томе како је дефинисано чврсто држање, корисник можда неће имати поверења у своју способност да безбедно рукује алатком. Ако, међутим, стандард наводи да се чврст стисак сматра просечном снагом стиска појединца одређеног узраста и пола, корисници могу донети информисану одлуку о томе да ли и како треба да користе алатку.

Транспарентност је од суштинског значаја да би се избегле замке андроцентризма, пристрасности да се мушкарци посматрају као стандардни, а жене као оне које не могу да буду представнице „људи“. Овај проблем је илустрован у издању стандарда ISO 3411:1995, *Машине за земљане радове – Физичке мере руковаца и најмањи простор руковаца*, У предмету и подручју примене је наведено да „овај међународни стандард дефинише димензије мушких руковаца машинама за земљане радове и специфицира минимални нормалан радни простор око кућишта руковаца (кабине, системи заштите од превртања (ROPS), системи заштите од пада (FOPS)) општепримењиви на машине за земљане радове“.³⁶

Ажуриран 2007. године, назив стандарда је ревидиран у *Машине за земљане радове – Физичке мере руковаца и најмањи простор за руковаца* и у уводу се сада јасно каже да су димензије оператера засноване на мушким и женским подацима из Азије, Европе и Сједињених Америчких Држава.³⁷ Ако се стандард односи на људе, императив је да се мушкарци и жене експлицитно узму у обзир у изради стандарда како би се обезбедило да стандард пружа једнака искуства и резултате за оба пола.

Иако је можда лакше идентификовати и решити родне импликације када су у питању људске физичке димензије и директна интеракција са људима, подједнако је важно узети у обзир родне импликације за стандарде у којима родне импликације можда нису одмах очигледне. Ово може захтевати од доносилаца стандарда да размисле о даљим ефектима својих стандарда како би осигурали да стандард ненамерно не продужава родну неједнакост. Ово ће бити итеративни процес, а једна од предности система стандардизације је да се стандарди стално ажурирају и побољшавају. Како се развија разумевање од стране доносилаца стандарда о томе како примена стандарда утиче на родну равноправност, они могу да се позабаве празнинама и побољшају резултате за мушкарце и жене. Попут чишћења снега у Шведској, оно што на површини може изгледати неутрално може у ствари да одржава неправедне исходе за мушкарце и жене.

Стандарде редовно похваљују због њихове способности да побољшају здравље и безбедност, да подрже интероперабилност, олакшају трговину и повећају економски раст компанија и земаља. Па ипак, не задовољавајући у потпуности потребе половине светске популације, стандарди постижу ове резултате првенствено за мушкарце. Док економисти редовно квантификују трошкове недовољног учешћа жена у радној снази, слична анализа није урађена за стандардизацију. Стандарди дотичу сваки аспект нашег живота, показало се да недостатак родне одговорности има импликације на здравље и безбедност, а с обзиром на значај стандарда за економију,³⁸ несумњиво је да би недостатак родне одговорности и ту такође имао последице. Предузимањем активности за побољшање заступљености жена у стандардизацији и свесним и намераваним разматрањем рода у развоју стандарда, појединци, предузећа и државе ће имати користи од стандарда који одговарају потребама свих.

³⁶ Међународна организација за стандардизацију (1995). ISO 3411:1995, *Машине за земљане радове – Физичке мере руковаца и најмањи простор руковаца*. Доступно на: <https://www.iso.org/standard/24509.html>

³⁷ Међународна организација за стандардизацију (2007). ISO 3411:2007, *Машине за земљане радове – Физичке мере руковаца и најмањи простор за руковаца*. Доступно на: <https://www.iso.org/standard/38911.html>

³⁸ Видети, на пример, Hogan, O., Sheehy, C. & Jayasuriya, R. (2015). Економски допринос стандарда економији УК. Доступно на: <https://www.bsigroup.com/LocalFiles/en-GB/standards/BSI-The-Economic-Contribution-of-Standards-to-the-UK-Economy-UK-EN.pdf>; BSI: London and Liao, D. (2021). Сваки стандард је битан – Како стандардизација подстиче канадску економију. Канадски савет за стандарде: Отава. Доступно на: <https://www.scc.ca/en/about-scc/publications/general/every-standard-counts>

Смернице за развој родно одговорних стандарда

Радна група за регулаторну сарадњу и политике стандардизације (WP.6) основана је 70-их година прошлог века као форум за размену информација о хармонизацији прописа о непољопривредним производима. WP.6 има за циљ да промовише регулаторну сарадњу, политике стандардизације и активности које доприносе смањењу техничких баријера у трговини, промовишући одрживи развој у свим његовим димензијама укључујући, на пример, родну равноправност, заштиту климе и животне средине, циркуларну економију и прилагођавање новим технологијама.

Тим стручњака за родно одговорне стандарде (GRS) у оквиру WP.6 има за циљ да обезбеди практичан пут за тела за стандарде која желе да направе корак ка родној равноправности кроз стандарде које развијају и процес развоја својих стандарда. GRS такође настоји да обезбеди форум за стручњаке који ће се окупити како би заједнички развијали стручност и смернице које се могу делити.

Овај рад се одржава у оквиру UNECE Секције за приступ тржишту у оквиру UNECE Одељења за економску сарадњу и трговину (ECTD). ECTD помаже државама чланицама у економској интеграцији и у промовисању и омогућавању бољег политичког, финансијског и регулаторног окружења. Они подржавају инклузиван и одржив опоравак након COVID-19, прелазак на циркуларнију економију, нпр. кроз промоцију родно одговорних стандарда и кроз дигиталне и зелене трансформације.

Економска комисија Уједињених нација за Европу
Радна група за регулаторну сарадњу и политике стандардизације (WP.6)

Palais des Nations
CH - 1211 Geneva 10, Switzerland
Telephone: +41 (0)22 917 12 98
E-mail: regulatory.cooperation@un.org or lance.thompson@un.org
Website: <http://www.unece.org>